

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Diomin Iaroslav prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Diomin Iaroslav Andrei,

născut la 24 aprilie 1990, originar din r-ul Basarabeasca, s. Abaclia, domiciliat în mun. Chișinău, str. Alecu Russo 18/1, ap. 87

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 03 iunie 2013 - pînă la 26 februarie 2014; (instanța de fond);

2. de la 21 mai 2014 - pînă la 03 noiembrie 2014; (instanța de apel);

3. de la 24 februarie 2015 - pînă la 28 aprilie 2015; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 februarie 2014, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, procesul penal în privința lui Diomin Iaroslav în baza art.217 alin. (3) lit. c) Cod penal, a fost încetat cu liberarea de răspundere penală. În conformitate cu prevederile art. 55 Cod penal, Diomin Iaroslav a fost tras la răspundere contravențională, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 100 u.c., echivalentul a 2000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Diomin Iaroslav, la 27 aprilie 2013, aproximativ la ora 02⁴⁰, aflîndu-se în preajma disco-barului „Curabu” din str. Miorița, nr. 1, mun. Chișinău, unde avînd un comportament neadecvat a fost reținut de către colaboratorii de poliție și condus la SP nr. 2, al Inspectoratului de Poliție Centru, unde în rezultatul efectuării percheziției corporale, în buzunarul drept exterior din partea de sus al pantalonilor, a fost depistat și ridicat un pachetel de polietilenă în care se afla jumătate de pastilă de culoare roz, care conform raportului de expertiză nr. 2416 din 03 mai 2013,

reprezintă MDMA (3,4 metilendioximetamfetamin), în cantitate de 0,15 gr. și conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor ce conțin astfel de substanțe care conform Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie cantități mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat care, invocând blîndețea pedepsei a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Diomin Iaroslav să fie condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, la 2 ani 8 luni închisoare, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014 apelul procurorului a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Diomin Iaroslav a fost condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat, că instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 217 alin.(3) lit. c) Cod penal, însă incorect l-a eliberat pe Diomin I. de răspundere penală conform prevederilor art. 55 Cod penal.

Astfel instanța de apel a conchis că liberarea de răspundere penală a inculpatului nu v-a asigura un efect descurajant suficient în vederea prevenirii pe viitor a unor infracțiuni asemănătoare din partea inculpatului. La fel, Colegiul a menționat că nesancționarea penală a acestor genuri de infracțiuni prezintă un grad de pericol social sporit și poate servi drept stimul pentru săvîrșirea de noi infracțiuni, deoarece la etapa actuală deținerea și consumul de droguri în societate ia amploare și una din metodele ce ar permite stoparea acestei tendințe este sancționarea penală a persoanelor ce comit astfel de infracțiuni.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o inculpatul, care invocînd temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărîrii contestate cu menținerea sentinței instanței de fond.

În argumentarea recursului recurentul a invocat că, instanța de apel în decizia adoptată a preluat integral textul apelului declarat de acuzatorul de stat, stabilindu-

i inculpatului o pedeapsă fără a ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, circumstanțele atenuante, personalitatea făptuitorului, prin ce a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. Astfel, consideră că instanța de apel preluând fără modificări textul apelului, a dat o apreciere pedepsei stabilite exclusiv prin prisma părții acuzării, încălcând prevederile art. 24 alin. (2) Cod penal.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei întru totul a respectat atât prevederile art. 414, 364¹ Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 61, 75 Cod penal.

8. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, însă din alte motive decât cele indicate de recurent în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, *dacă infracțiunea a fost corect calificată*, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel la examinarea prezentei cauze penale nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, situație ce impune Colegiul de a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile judiciare admise de către instanțele de fond nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Din materialele cauzei se constată că Diomin Iaroslav de către organul de urmărire penală a fost învinuit în **procurarea, păstrarea, transportarea substanțelor psihotrope săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare**, fapta fiind încadrată în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal.

Instanța de recurs relevă că, la examinarea prezentei cauze penale instanța de fond pripit a admis cererea inculpatului Diomin I. privind examinarea cauzei în procedura simplificată fără a ține cont de explicațiile date în pct. 17 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 "Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești" care stipulează că "până la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹CPP, judecătorul **este obligat** să verifice dacă (...) fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal".

Rezumând cele menționate mai sus, Colegiul constată că, instanța de fond până la admiterea sau respingerea cererii inculpatului privind examinarea cauzei în procedura simplificată, urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, precum și să verifice dacă încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului corespunde cu fapta săvârșită de acesta.

Prin urmare, simpla manifestare de voință a inculpatului de a recurge la procedura instituită de dispoziția art. 364¹ din Codul de procedură penală și declarația formală de recunoaștere a faptei nu conduc automat la aplicarea acestei proceduri și a unei pedepse prevăzute la art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de judecată fiind cea care, verificând condițiile impuse de dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, dispune de a aplica această procedură sau de a respinge solicitarea inculpatului de a judeca cauza în procedură simplificată.

Analizând textul deciziei contestate Colegiul menționează, că instanța de apel a comis aceeași eroare ca și prima instanță, a omis respectarea prevederilor imperative ale legii privind judecarea cauzelor penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de recurs ține să menționeze că la examinarea prezentului dosar Curtea de Apel Chișinău nu a luat în considerație că, instanța de fond a examinat cauza în procedură simplificată (art. 364¹ Cod de procedură penală), iar în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor, dispozițiilor art. 364¹ alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, iar în cazul în care se constată că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată din motivul că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală, care în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea atacată, urma, conducîndu-se de prevederile art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, să caseze sentința și să judece cauza după regulile generale prevăzute pentru prima instanță.

Tot aici, Colegiul penal relevă că reieșind din explicațiile date în pct.4.17 din Hotărîrea Plenului CSJ nr.2 din 26.12.2011"Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor și a precursorilor" **de care urmau să țină cont instanțele de fond**, prin *utilizarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora a căror circulație în scopuri medicale este interzisă se înțelege folosirea substanțelor menționate la producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea lor în diferite scopuri: spre exemplu, producerea unor noi preparate, medicamente, adaosul lor în produse etc., iar procurarea, păstrarea, expedierea sau transportarea acestor substanțe nu echivalează cu utilizarea lor în sensul art.217 alin.(3) lit.c) Cod penal."*

În speță însă, Curtea de Apel, fără a ține cont de prevederile art.409 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și art. 113 Cod penal, pripit și fără o argumentare cuvenită a conchis că "*instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpatul Diomin Iaroslav și anume comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal."*

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează, că procedînd în asemenea mod, instanța de apel a ignorat prevederile art. 409 alin. (2), 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat o hotărîre nemotivată și neîntemeiată, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, deoarece erorile juridice nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

Rezumînd cele menționate mai sus, Colegiul constată că în speță sunt prezente temeiurile pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală - hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază

soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul cuvenit prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive a infracțiunii incriminate prin rechizitoriu, ținând cont de motivele expuse în pct. 8 al prezentei decizii și de Hotărârile Plenului CSJ nr.2 din 26.12.2011 "Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogelor lor și a precursorilor" și nr. 13 din 16.12.2013 "Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești" și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Diomin Iaroslav, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui *Diomin Iaroslav Andrei* și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 27 mai 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma